

Live-säätiön
vastuullisuusraportti
2022

LIVE

Sisällysluettelo

Vuoden 2022 kohokohtia	3	OSA 3: Ekologisesti kestävä ja vastuullinen toiminta	20
Live lyhyesti	4	Kestävät valinnat	21
Toimitusjohtajan katsaus	5	Ympäristökestävyys ja elinkaariajattelu	24
OSA 1: Vastuullinen Live	6	Ilmastovaikutusten minimointi sijoitustoiminnassa	25
Arvot ja strategia	7	Vastuulliset kumppanit	25
Vastuullisuusohjelma	9	OSA 4: Elinvoimainen Live	26
Vastuullisuuden johtaminen ja organisointi	10	Taloudellisesti kannattava ja vaikuttava toiminta	27
OSA 2: Monimuotoinen ja yhdenvertainen tulevaisuus	11	Vastuullisen sijoittamisen periaatteet	28
Monimuotoinen yhteiskunta	12	Kumppaneiden hyvä hallintotapa	30
Hyvinvoiva työyhteisö	14		
Vastuulliset ja vaikuttavat sijoitukset	17		
Yhteinen arvopohja	18		

Vuoden 2022 kohokohtia

Aloitimme liiketoiminnan palveluissa vuoden 2023 uudella toimintamallilla, jossa kaikki palvelut tuotetaan valtakunnallisesti. Muutos mahdollistaa laadukkaan ja vaikuttavan palvelun yhä useammalle asiakkaallemme.

Toimintamallin muutoksen tavoitteena on myös selkeyttää organisointia, parantaa johtamismallia ja johtamista sekä lisätä lähityön tukea ja luoda kestävä taloudellinen rakenne, joka mahdollistaa ja turvaa toiminnan pitkäaikaisen kehittämisen muuttuvassa toimintaympäristössä.

Vastuullisempaa sijoittamista

Kiinnitimme entistä enemmän huomiota sijoitustemme vastuullisuuteen. Haastoimme varainhoitajamme kertomaan, miten ESG-näkökulmat toteutuvat sijoituksissamme.

Asiakasmäärämme kasvoi

Toimintamme kasvoi tukemaan yhä useampaa yksilöasiakasta etenemään omalla polullaan. Asiakasmäärämme kasvoi 2 000 asiakkaalla vuodesta 2021 (4 739 asiakasta) vuoteen 2022 (6 666 asiakasta).

2 000 uutta asiakasta edellisvuoteen verrattuna.

Vastuullisuusohjelma käyttöön

Laadimme ensimmäisen vastuullisuusohjelmamme, ja sitouduimme kehittämään sitä edelleen.

Tavoitteellisuutta mittareilla

Määrittelimme ensi kertaa vastuullisuustavoitteemme ja mittarit niille.

Live lyhyesti

Live tekee työtä sen eteen, että mahdollisimman moni ihminen pystyy toimimaan suomalaisen yhteiskunnan täysipainoisena jäsenenä.

Live tarjoaa yksilöasiakkailleen ammatillista koulutusta sekä työllistäviä, sosiaalisia ja kuntouttavia palveluja, mukaan lukien vammaisten päivätoiminta, sekä vaativaa neurologista kuntoutusta ja hyvinvointipalveluja. Yrityksille ja yhteisöille Live tuottaa monimuotoisuutta tukevia asiantuntija- ja koulutuspalveluja.

Live-säätiö, aiemmalta nimeltä Invalidisäätiö, perustettiin vuonna 1940 talvisodassa vammautuneiden hoitoa, kuntoutusta ja ammatillista koulutusta varten. Yli kahdeksan vuosikymmenen ajan olemme määrätietoisesti kehittäneet toimintaamme vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin. Elokuussa 2018 julkistimme Live-palvelubrändin, jonka alle olemme keskittäneet kaikki palvelumme yksilöille ja yhteisöille.

AMMATTIOPISTO LIVE on pääkaupunkiseudun suurin ammatillinen erityisoppilaitos ja toimii myös erityisopetuksen valtakunnallisena osaamisyksikkönä. Ammattiopisto Liven toiminta on yleishyödyllistä, ja se saa pääasiallisen rahoituksensa opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Live tarjoaa ammatillista tutkintokoulutusta sekä työhön, itsenäiseen elämään ja tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta kymmenessä toimipaikassa Uudenmaan alueella.

LIVEN PALVELULIIKETOIMINTA tuottaa kuntoutus-, työllisyys- ja valmennuspalveluja, joiden tavoitteena on edistää asiakkaidemme työllistymistä, työssä pysymistä ja työssä jaksamista. Tarjoamme myös asiantuntija- ja koulutuspalveluja. Yhteiskunnallisena toimijana koemme tehtäväksemme kouluttaa ja valmentaa yrityksiä sekä oppilaitoksia kohtaamaan, tukemaan, työllistämään ja ohjaamaan erilaisia ihmisiä. Teemme kiinteää yhteistyötä suomalaisen elinkeinoelämän, kuntien, kaupunkien ja viranomaistahojen kanssa.

Olemme neurologisen kuntoutuksen kärkiosaaja Suomessa. Tarjoamme erilaisia kuntoutus- ja hyvinvointipalveluja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille. Palveluissamme edistetään ja tuetaan asiakkaiden hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä itsenäistä selviytymistä. Palveluja tuottavat terveydenhuollon ammattilaiset, ja teemme tiivistä yhteistyötä eri asiantuntijatahojen kanssa.

Liven palveluksessa työskentelee noin 800 asiantuntijaa, ja säätiön toiminnan vuoden 2022 tuotot olivat 52,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 toimimme 14 paikkakunnalla 23 eri toimipaikassa. Ammatillisessa koulutuksessamme opiskeli 1 981 opiskelijaa. Liven työllistämispalveluissa, ammatillisessa kuntoutuksessa, kuntouttavassa työtoiminnassa, nuorten palveluissa, kuntoutuksessa ja hyvinvointipalveluissa sekä vammaisten päivätoiminnassa tuettiin vuonna 2022 yhteensä 4 685:tä yksilöasiakasta.

Toimitusjohtajan katsaus

Tämä on Liven ensimmäinen vastuullisuusraportti, mutta vastuullisuusteemat ovat kulkeneet mukana tekemisessämme aina säätiön perustamisesta asti.

Säätiö perustettiin vuonna 1940 talvisodassa vammautuneiden hoitoa, kuntoutusta, ammatillista koulutusta ja uudelleen työllistymistä varten. Näiden kahdeksan vuosikymmenen aikana olemme määrätietoisesti kehittäneet toimintaamme vastaamaan yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin säilyttäen kuitenkin koko ajan tavoitteen edistää työllämme maailmaa, jossa kaikilla ihmisillä on oikeus työhön ja osallisuuteen.

Vastuullisuus on strategiamme ja sen toteuttamisen eli päivittäisen työmme keskiössä. Laatu, toimintamme vaikutusten mitaaminen ja kestävä kehitys muodostavat kehikon, jossa jatkuva parantaminen on johtamismallimme punainen lanka. Näin vastuullisesta toimintatavasta tulee arjen tekemistä.

Vuoden 2022 aikana aloitimme ensimmäisen varsinaisen vastuullisuusohjelmamme kirjoittamisen ja vastuullisuustavoittemme määrittämisen. Vastuullisuusohjelman työstämisessä hyödynnettiin YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelmaa.

Vastuullisuusohjelmamme on jaoteltu sosiaalisen, taloudellisen ja hallinnollisen sekä ympäristövastuun teemoihin. Tarkastelemme kutakin teemaa perustehtävämme toteutuksen, toimintakulttuurin ja johtamisen, sijoittamisen sekä yhteistyöverkostojen näkökulmista.

Sosiaalinen vastuu on itsestään selvä osa toimintaamme, sillä sitä varten Live on perustettu, ja säätiön perustehdävän toteuttaminen on ohjenuora kaikessa tekemisessämme. Koska säätiön olemassaoloa ei ole rajoitettu, vaan se on perustettu toimimaan ”tästä ikuisuuteen”, Liven varainkäytöstä, taloudesta ja hyvästä hallinnosta huolehtiminen on ollut alusta saakka tärkeää. Ilmasto- ja ympäristövastuu on noussut myöhemmin teemaksi, johon sekä henkilöstömme että asiakaskuntamme haluavat panostaa. Kiinnitämme tähän asiaan koko ajan enemmän huomioita kaikissa valinnoissamme, jotta turvaamme myös tältä osin osaltamme kestävää tulevaisuutta.

Kerromme tässä ensimmäisessä vastuullisuusraportissamme, millaisesta lähtötilanteesta olemme lähteneet kulkemaan kohti tavoitteitamme. Tiedostamme, että olemme alkutaipaleella ohjelmamme toimeenpanemisessa, mutta olemme laajasti hyvin sitoutuneita sen kehittämiseen sekä johdossa että henkilöstön parissa.

”

Sosiaalinen vastuu on itsestään selvä osa toimintaamme, sillä sitä varten Live on perustettu.

Viisastumme koko ajan, ja voimme asettaa vielä pitemmälle meneviä tavoitteita. Tuloksia saadaan sillä, että me kaikki kiinnitämme huomiota vastuullisuustavoitteisiimme ja viemme niitä eteenpäin. Suunnittelemme, toteutamme, seuraamme ja parannamme. Vuoden kuluttua voimme toivottavasti raportoida ottaneemme monta askelta eteenpäin – ja olemme valmiita asettamaan entistä kunnianhimoisemmat tavoitteet. Tässä työssä haluamme todella haastaa itsemme.

Helsingissä 15.6.2023

Marja Pajulahti
toimitusjohtaja

1. Vastuullinen Live

Arvot ja strategia

Live tekee työtä sen eteen, että jokaiselle löytyy oma paikkansa yhteiskunnassa. Tavoitteemme on etsiä jokaiselle asiakkaallemme yksilöllinen reitti koulutukseen, työelämään sekä tasapainoiseen arkeen ja hyvään elämään. Uskomme, että jokaisella on kykyjä, joita suomalainen yhteiskunta ja työelämä tarvitsevat. Siksi autamme tukea tarvitsevia ihmisiä luomaan oman polkunsä kohti työelämää koulutuksen, kuntoutuksen ja valmennuksen keinoin. Näihin ajatuksiin perustuvat Liven arvot, jotka syntyivät henkilöstömme kulttuurikeskustelujen pohjalta.

LIVEN ARVOT

- yhteisöllisyys
- rohkeus
- inhimillisyys
- selkeys ja suunnitelmallisuus

Arvomme ovat meille arjen tekoja. Työskentelemme yhteisöllisesti toistemme ja asiakkaidemme kanssa inhimillisyyden asiantuntijoina. Kannustamme niveläisiä esittämään rohkeasti uusia ideoita, joista parhaat viedään käytäntöön. Kaikkea tekemistämme ohjaavat selkeys ja suunnitelmallisuus.

Kuulumme lisäksi ARVO-liittoon, ja olemme antaneet [ARVO-lupauksen](#).

LIVEN STRATEGIA

Tehtävämme on rakentaa yhteiskuntaa, jossa jokaista arvostetaan omana itsenään ja jossa jokainen voi saavuttaa merkityksellisen elämän.

Tavoitteemme ovat:

- Monimuotoisuus on uusi normaali.
- Jokaisella on oikeus kehittyä parhaaksi omaksi itsekseen ja kokea olevansa osa yhteiskuntaa, jossa ketään ei jätetä ulkopuolelle eikä kenestäkään puhuta heikkona lenkinä.
- Jokainen elää hyvää arkea, johon sisältyy sopivaa työtä tai tavoitteellista tekemistä.
- Elämme yhteiskunnassa, joka toimii ekologisesti kestäväällä tavalla ja jossa tehdään vastuullisia valintoja.

Näin kuljemme kohti tavoitteitamme:

- Tuemme asiakkaitamme, jotta he saavuttavat tavoitteensa, kokevat osallisuutta ja löytävät oman paikkansa yhteiskunnassa.
- Tuotamme vaikuttavia palveluja sekä itse että yhteistyössä kumppaniemme kanssa taloudellisesti kestäväällä tavalla.
- Otamme rohkeasti kantaa ja näytämme muille suuntaa monimuotoisemman yhteiskunnan puolesta.
- Innostunut ja osaava niveläinen rakentaa hyvinvoivaa työyhteisöä, jossa autamme asiakkaitamme ja toisiamme onnistumaan.
- Toimimme taloudellisesti kestäväällä tavalla, jotta Live voi toimia elinvoimaisena myös tuleville sukupolville.

Vastuullisuusohjelma

Liven perustehtävä on työskennellä sen eteen, että mahdollisimman moni ihminen pystyy toimimaan suomalaisen yhteiskunnan täysipainoisena jäsenenä.

Vastuullisuus Livessä lähtee perustehtävästämme ja arvoistamme. Vastuullisuus on kiinteä osa strategiaamme ja kuuluu jokaisen liveläisen arkeen, päätöksentekoon, toimintaan ja valintoihin.

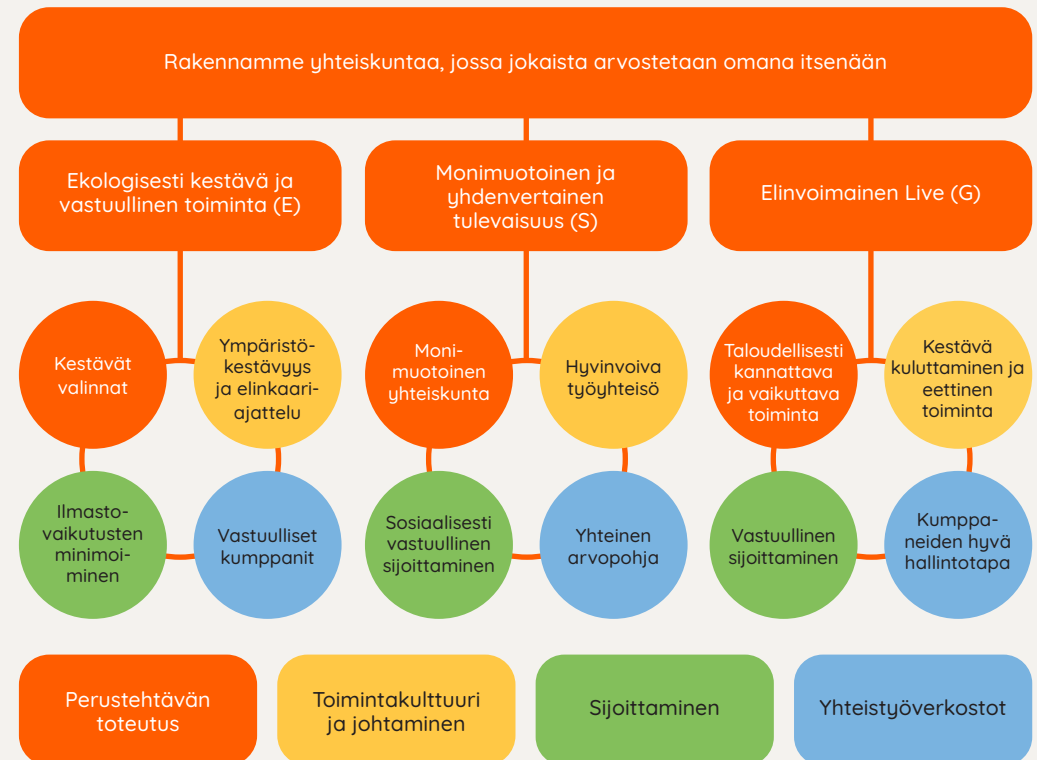
Teimme vuonna 2022 ensimmäisen vastuullisuusohjelmamme, jonka työstämisessä hyödynnettiin YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelmaa. Vastuullisuusohjelmamme on jaoteltu sosiaalisen, taloudellisen ja hallinnollisen sekä ympäristövastuun teemoihin. Tarkastelemme kutakin teemaa perustehtävämme toteutuksen, toimintakulttuurin ja johtamisen, sijoittamisen sekä yhteistyöverkoston näkökulmista.

Vastuullisuusohjelmamme teemat ovat:

- ekologisesti kestävä toiminta (vastuu ympäristöstä)
- monimuotoinen ja yhdenvertainen tulevaisuus (sosiaalinen vastuu)
- elinvoimainen Live (talous ja hallinto).

Kuvaamme tässä ensimmäisessä vastuullisuusraportissamme tarkemmin näihin teemoihin sisältyviä tavoitteitamme ja toimenpiteitä, joita olemme jo tehneet tavoitteiden saavuttamiseksi.

LIVEN VASTUULLISUUSOHJELMA (ESG)

Vastuullisuuden johtaminen ja organisointi

Yrityksissä ei ole erillistä vastuullisuusjohtajaa, vaan vastuullisuuden johtaminen on jokaisen johtajan ja esihenkilön vastuulla. Ylin vastuu johtamisesta on toimitusjohtajallamme.

Olemme perustamassa vuonna 2023 vastuullisuusryhmää, jonka tehtävänä on koordinoida vastuullisuuden kehittämistä organisaatiossamme ja varmistaa, että strategisia vastuullisuusteemojamme toteutetaan käytännössä ja että vastuullisuustyö etenee sovitulla tavalla.

2. Monimuotoinen ja yhdenvertainen tulevaisuus

Monimuotoinen yhteiskunta

Liven tavoite on yhdenvertaisen maailman toteutuminen. Edistämme työllämme maailmaa, jossa kaikilla ihmisillä on oikeus työhön ja osallisuuteen. Jokaisella on oikeus kehittyä parhaaksi omaksi itsekseen ja kokea olevansa osa yhteiskuntaa, jossa ketään ei jätetä ulkopuolelle eikä kenestäkään puhuta heikkona lenkinä.

Huomioimme kaikessa toiminnassamme monimuotoisuuden, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, yksilön itsemääräämisoikeuden ja sananvapauden sekä kunnioitamme ihmisoikeuksia laajasti.

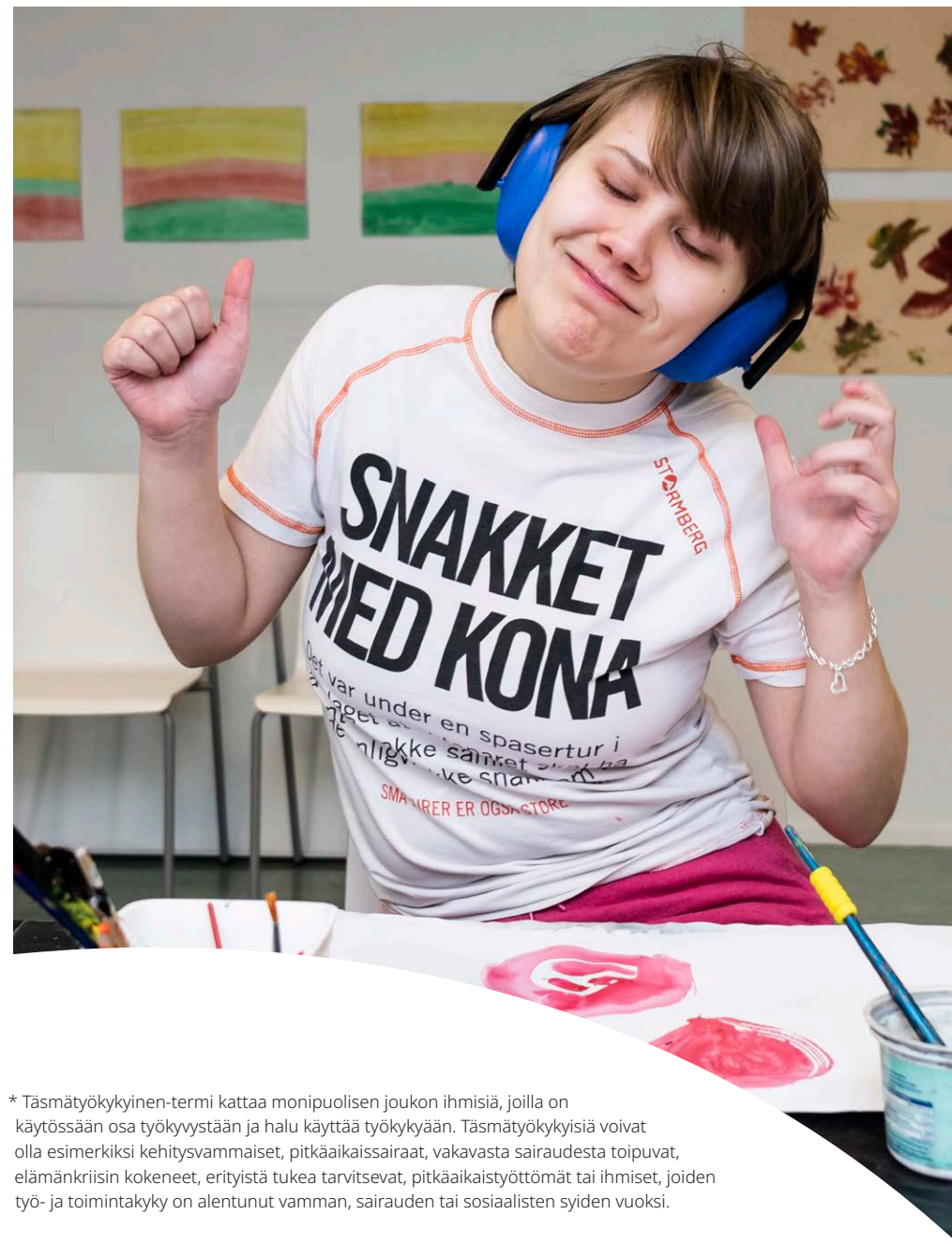
Ammattiopistomme opiskelijat tarvitsevat yksilöllistä tukea oppimisessa ja opiskelussa. Lyhyen tähtäimen tavoitteemme on, että jokainen opiskelijamme saa kasvaa turvallisessa, itselleen sopivassa ympäristössä ja tavoitella sitä ammattitaitoa ja tulevaisuutta, johon juuri hän voi yltää.

Tuemme kaikkia asiakkaitamme, jotta he voivat saavuttaa tavoitteensa, kokea osallisuutta, löytää oman paikkansa yhteiskunnassa ja elää hyvää arkea, johon sisältyy työtä tai tavoitteellista tekemistä. Tähtäämme siihen, että mahdollisimman moni meillä opiskellut ihminen työllistyy itselleen sopiviin tehtäviin, ja työllistämme myös itse opiskelijoitamme ja muita yksilöasiakkaitamme.

Seuraamme vuosittain sekä meiltä valmistuneiden opiskelijoiden että muiden palvelumme asiakkaiden työllistymisastetta. Opiskelijoille teemme haastattelukyselyn neljä kuukautta opintojen päättymisen jälkeen. Tutkinto-opinnoista valmistuneiden kohdalla huomio on erityisesti työllistymisessä. Vuonna 2022 tutkinto-opinnoista valmistui 242 opiskelijaa, joista tavoitettiin ja haastateltiin 145. Heistä 40 % oli koko- tai osa-aikaisessa ansiotyössä.

Työllistävien palveluiden osalta työllistymisprosentti oli noin 45 %. Luku on kokonaisuuden keskiarvo; työllistymisen aste vaihtelee palveluittain, kohderyhmittäin ja alueittain.

Pitkän aikavälin tavoitteemme on vaikuttaa suomalaisen työelämään sekä oman perustoimintamme että viestinnän keinoin niin, että täsmätyökykyisille* ja tukea tarvitseville ihmisille olisi enemmän työmahdollisuuksia yhteiskunnassamme.

* Täsmätyökykyinen-termi kattaa monipuolisen joukon ihmisiä, joilla on käytössään osa työkyvystään ja halu käyttää työkykyään. Täsmätyökykyisiä voivat olla esimerkiksi kehitysvammaiset, pitkäaikaissairaat, vakavasta sairaudesta toipuvat, elämänsä kriisiin kokeneet, erityistä tukea tarvitsevat, pitkäaikaistyöttömät tai ihmiset, joiden työ- ja toimintakyky on alentunut vamman, sairauden tai sosiaalisten syiden vuoksi.

Live Impact

Mittaamme toimintamme vaikuttavuutta vuosina 2021–2022 muotoilemallamme Live Impact -vaikutustendarviointimallilla, jossa on kaksi alatasoa:

- **Live Life** = yksilön kokema vaikuttavuus tai muutos elämänlaadussaan
- **Live Value** = yhteiskunnallinen vaikuttavuus.

Live Life mittaa asiakkaidemme yhteiskuntaan kiinnittymisen tasoa ja seuraa heidän arjen hallinnan ja työelämätaitojensa muutosta Liven aikana.

Live Value -mittarilla todennamme toimintamme yhteiskunnallisen hyödyn ja vaikutukset euromääräisesti.

Hyödynnämme Live Impact -mallia kaikissa palveluissamme, ja olemme alkaneet kerätä dataa mallin vaikuttavuudesta portaittain eri palveluissamme, jotta saamme kattavaa mittaritietoa kaikista asiakkaistamme ja toiminnoistamme.

Alamme raportoida Live Impactin tuloksista vuoden 2023 loppuun mennessä, kun mittaritietoa on kertynyt riittävästi.

Goodwill-myymälä

Live vastaa pääkaupunkiseudun Goodwill-lahjoituspisteiden ja vuonna 2021 perustetun kierrätysmyymälän toiminnasta.

Goodwill-toiminnan ytimessä on paikallisten ihmisten työllistymisen tukeminen. Toiminta tarjoaa mahdollisuuksia työhön ja omien taitojen kehittämiseen muun muassa Liven asiakkaille. Myydyistä tavaroista saatu tuotto käytetään paikallisen työllistämistoiminnan sekä valmennus- ja koulutusohjelmien ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Tuemme samalla kiertotaloutta myymällä Goodwill-myymälässämme kierrätettyjä, lahjoituksina saatuja tavaroita.

Hyvinvoiva työyhteisö

Live on moninaisuuden muodot hyväksyvä, syrjinnästä vapaa ja turvallinen työyhteisö, jossa henkilöstön työssäjaksaminen ja osallistava työyhteisökulttuuri ovat prioriteetteja. Huomioimme yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisuuden toteutumisen niin rekrytoinnissa kuin henkilöstömme ja asiakkaidemme keskuudessakin.

U skomme monimuotoisuuteen, vastavuoroisuuteen ja inhimillisyyteen, joilla on positiivisia vaikutuksia organisaation innovatiivisuuteen ja luovuuteen. Me niveläiset osoitamme omalla esimerkillämme, että erilaisuus on rikkaus ja voimavara.

Moninaisuuden arvostaminen on osa jokapäiväistä kulttuuriamme. Aihetta pidetään esillä muun muassa intrassamme; tutkimusten mukaan sisäisen dialogin ja viestinnän merkitys on monimuotoisessa työyhteisössä erityisen suuri.

Allekirjoitimme toukokuussa 2022 FIBSin monimuotoisuussitoumuksen, ja laadimme parhaillaan monimuotoisuussuunnitelmaa. Olemme koonneet työryhmän kartoittamaan, kuinka tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuvat tällä hetkellä Livessä, ja tekemään tältä pohjalta monimuotoisuutta, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävän DEI-suunnitelman.

Osallistavaan työyhteisökulttuuriimme kuuluu, että johtoryhmässämme on mukana henkilöstön edustaja. Edistämme asioita laajapohjaisissa työryhmissä; esimerkiksi strategiatyökentely tapahtui osallistavilla ryhmillä, joissa oli osallistujia jokaisesta Liven tiimistä.

Tuemme osallistavaa työyhteisökulttuuriamme sisäisen viestinnän avoimuudella. Esimerkiksi talousraportointimme on kaikkien työntekijöidemme nähtävissä intranetissämme. Pidämme useita kertoja vuodessa infotilaisuuksia henkilöstölle, minkä lisäksi esihenkilöillämme on oma Tietotiistai-kanava, jossa viestitään ajankohtaisista asioista. Esihenkilöt on vastuutettu viemään tätä tietoa edelleen tiimeihinsä.

Teimme vuonna 2022 sisäistä viestintää ja vuorovaikutusta mittaavan tutkimuksen, jonka pohjalta olemme käynnistäneet johtoryhmätasolla pohdinnat siitä, miten osallisuutta ja tiedonkulkua työyhteisössämme voisi parantaa

”

Moninaisuuden arvostaminen on osa jokapäiväistä kulttuuriamme.

entisestään. Olemme kiinnittäneet erityistä huomiota siihen, kuinka tieto tavoittaa meidät kaikki aikana, jolloin etä- ja hybridityöt ovat lisääntyneet pandemian seurauksena.

Meillä on käytössä whistleblowing-kanava, jossa voi ilmoittaa nimettömänä epäasiallisesta käytöksestä. Ilmoituksen voi tehdä verkkosivumme kautta kuka tahansa epäillessään väärinkäytöstä, joka ei ole Liven arvojen ja periaatteiden mukaista toimintaa.

Päivitämme lisäksi parhaillaan työsuojelutoimikunnassamme häiritään ja epäasialliseen käytökseen puuttumisen toimintaohjeistusta.

Great Place to Work

Olemme tehneet kahden vuoden välein henkilöstömme keskuudessa Great Place to Work -tutkimuksen. Ensimmäinen tutkimus tehtiin 2018, ja sen jälkeen olemme tehneet tutkimukset parittomina vuosina.

Kyselyssä esitetään erilaisia työkuultuuriin liittyviä väittämiä, joihin vastataan asteikolla 1–5.

Vastaajia oli yhteensä 240.

Ammattiopisto Liven
osalta edellä mainitut luvut olivat

67 % ja 80 %

Vastaajia oli yhteensä 155.

Live Palveluiden
osalta luvut olivat

66 % ja 81 %

Vastaajia oli 43.

Tukifunktioiden
osalta luvut olivat

77 % ja 89 %

Vastaajia oli 35.

Koko Liven osalta saimme korkeimmat arvot* fokusalueilla:

Oma työ 89 %
Tasa-arvoisuus 82 %
Organisaation imago 79 %
Ylpeys 78 %

*arvosana 4 tai 5

Olemme tehneet henkilöstöllemme myös Sykepulsikkyselyjä erilaisilla painotuksilla. Teemme parhaillaan henkilöstö- ja pulssikyselyiden kehitysuunnitelmaa.

Säännöllisten vuosittaisten kyselyjen lisäksi teemme henkilöstön keskuudessa pitkin vuotta myös pienempiä kyselyjä, joissa mittaamme esimerkiksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista.

Rekrytointi

Luotamme esihenkilöidemme osaamiseen ja ymmärrykseen siinä, että Liven rekrytoinnissa huomioidaan tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja moninaisuus. Järjestämme tähän myös koulutusta esihenkilöillemme. Pohdimme lisäksi parhailaan, mitä rekrytointiin liittyviä asioita tulisi huomioida DEI-suunnitelmassamme.

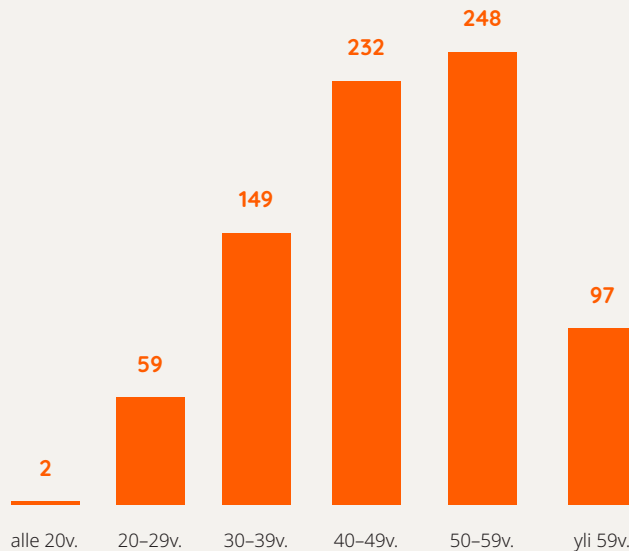
Vahvistamme Live-säätiössä monimuotoisuutta ja yhdenvertaisuutta muun muassa mahdollistamalla työtehtäviä täsmätyökykyisille jo rekrytointivaiheessa. Monet omista asiakkaittamme ja opiskelijoistamme ovatkin työllistyneet Liveen.

Ajattelemme, että työssä jaksaminen lähtee siitä, että rekrytointiprosessimme on laadukas: että oikeaan tehtävään valitaan oikea ihminen. Työssä jaksamisen tukeminen on kirjattu myös strategiaamme, ja se on keskeinen osa esihenkilötyöskentelyä Livessä.

”

Keräämme toiminnan kehitysideoita koko henkilöstöltämme Innoliveen, joka on perustettu tukemaan Liven omaa kasvua ja kehitystä.

Henkilömäärä ikäryhmittäin 2022

Tasa-arvo

Johtoryhmämme yhdeksästä jäsenestä viisi on miehiä, neljä naisia. Toimitusjohtajamme on nainen. Johtoryhmän ikäjakauma on 1960-luvulta syntyneistä 1980-luvulla syntyneisiin.

Hallituksemme seitsemästä jäsenestä kolme on miehiä, neljä naisia. Hallituksen puheenjohtaja on nainen. Hallituksen ikäjakauma on 1950-luvulla syntyneistä 1970-luvulla syntyneisiin.

Henkilöstöstämme 72 % on naisia, 34 % miehiä. Luvut on laskettu ihmisen oman ilmoituksen mukaan; olemme hiljattain lisänneet henkilöstötietojärjestelmään myös mahdollisuuden valita sukupuolen kohdalla vaihtoehto muu

Liven henkilöstön ikäjakauma käy ilmi oheisesta kuvasta.

Innolive

Keräämme koko henkilöstöltämme toiminnan kehitysideoita Innoliveen, joka on perustettu tukemaan Liven omaa kasvua ja kehitystä. Innoliven ideakiidytämässä jokaisella työntekijällämme on mahdollisuus esittää ideoitaan ja osallistua ideointityöhön. Toiminnan tavoitteena on kehittää parhaita mahdollisia palveluja asiakkaillemme sekä toimintamalleja, joiden avulla voimme huomioida eri asiakas- ja sidosryhmiemme tarpeet.

Vastuulliset ja vaikuttavat sijoitukset

Livein arvopohja ja yleishyödyllinen tarkoitus ohjaavat sijoitustoimintaamme. Toimintamme luonteen ja perustehtävämme vuoksi meille erityisen tärkeitä ovat sosiaalisen vastuun näkökulmat. Kuvaamme vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme ja toimenpiteitämme sivuilla [28–29](#).

Vaikuttavuus-sijoittaminen Livessä

Live ei tällä hetkellä sijoita varojaan vaikuttavuussijoittamisen kohteisiin (SIB, Social Impact Bonds). Sen sijaan tuotamme palveluja SIB-hankkeissa, joissa saamme korvauksen vaikuttavuuden perusteella.

Olemme osallistuneet palveluntuottajana maahanmuuttajien työllistymistä edistävään Koto-SIB-hankkeeseen ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä edistävään Työ-SIB-hankkeeseen.

Yhteinen arvopohja

Vaikutamme yhteistyökumppaneidemme asenteisiin, arvoihin ja sitä kautta toimintaan edistämällä yksilöasiakkaidemme työllistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Yhdessä yhteistyöverkostojemme kanssa rakennamme monimuotoisempaa yhteiskuntaa, jossa jokaisen yksilön työllistymisellä on yhteiskunnallista vaikutusta.

Haluamme jakaa oikeaa tietoa ja laajentaa työelämän monimuotoisuuskeskustelua. Tahdomme myös muistuttaa, että yksilöllistä tukea työpaikalla tarvitsevat ihmiset erilaisine taustoineen ja tarpeineen rikastuttavat yritysten tieto- ja kokemuspohjaa.

Aloitimme vuonna 2022 Suomen inhimillisimmät työpaikat -kampanjan. Lupasimme haastaa vuoden aikana 12 yritystä tekemään yrityskulttuuristaan entistä inhimillisempää, jotta kaikki 65 000 täsmätyökykyistä työnhakijaa pääsisivät osaksi suomalaista työelämää ja yhteiskuntaa.

Ensimmäisen haasteen esitimme LähiTapiolalle heinäkuussa 2022 SuomiAreenalla järjestetyn monimuotoisuuspaneelin päätteeksi. Vuoden 2022 loppuun mennessä haastoimme mukaan yhteensä kolme yritystä.

Tavoitteenamme on, että tästä kampanjana alkaneesta haasteesta tulee osa jatkuvaa toimintaamme ja että haastamme joka vuosi enemmän yrityksiä mukaan pohtimaan, miten inhimillisyyttä ja monimuotoisuutta pitäisi kehittää heidän organisaatioissaan. Kannustamme lisäksi haasteen vastaanottaneita organisaatioita haastamaan omia yhteistyökumppaneitaan mukaan.

Tutkittua tietoa arvopohjastamme

Mittaamme Great Place to Work -tutkimuksessa, kuinka yhteiset arvomme toteutuvat omassa työssämme. Edellisessä, vuonna 2021 toteutetussa kyselyssä 71 % antoi vastauksen 4 tai 5 (asteikolla 1–5) väitteeseen: ”Johtajamme toimivat organisaatiomme arvojen mukaisesti.”

Olemme mitanneet T-Median Luottamus&Maine-tutkimuksella, miten arvopohjamme näyttäytyy ulospäin ammattioppilaitoksemme työssä. Tuoreimman tutkimuksen tiedonkeruu suoritettiin 23.1.–23.2.2023.

Ammattiopistomme sai vuoden 2023 alussa toteutetussa tutkimuksessa maineen kokonaisarvosanaksi 3,55 asteikolla 1–5; vuonna 2022 kokonaisarvosanamme oli 3,51. Arvosanamme oli korkeampi kuin kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien mainearvosanan keskiarvo, joka oli 3,35.

Maineemme vahvin osa-alue on vastuullisuus, josta saimme arvosanaksi 3,72.

Samassa tutkimuksessa mitattiin myös suuren yleisön Livelle osoittamaa sidosryhmätukea. Sidoryhmätuen osalta kokonaisarvosanamme oli alkuvuoden 2023 mittauksessa 3,53; tässäkin oli hieman nousua edellisvuoden 3,48:sta. Korkeimmat arvot saivat halukkuudesta tukea Liven toimintaa veroravon (3,69), luottamuksesta oppilaitostamme kohtaan (3,62) ja halukkuudesta suositella ammattioppilaitostamme (3,61).

3. Ekologisesti kestävä ja vastuullinen toiminta

Kestävät valinnat

Huomioimme omassa toiminnassamme ympäristövaikutukset, ja parannamme jatkuvasti toimintamme ympäristökestävyyttä. Ympäristönäkökulma on otettu huomioon henkilöstösuunnitelmassamme, ja kehitämme työprosessejamme huomioimaan kestävän kulutuksen ja ympäristökestävyyden. Pyrimme jatkuvasti lisäämään henkilöstömme tietoisuutta toimintamme ympäristökestävyydestä ja sen kehittämisestä.

Toimipaikkamme

Liven toimitilaverkostossa oli vuoden 2022 lopussa 27 toimipaikkaa.

Olemme linjanneet toimipaikkastrategiasamme, että toimipaikkojemme tulee sijaita **hyvien julkisen liikenteen kulkuyhteyksien varrella**, sillä haluamme mahdollistaa sekä asiakkaillemme että henkilöstöllemme mahdollisimman vähäpäästöisen liikkumisen. Kaikkiin toimipaikkoihimme pääsee julkisilla liikennevälineillä, ja valtaosa niistä täyttää myös kriteerimme hyvistä julkisen liikenteen kulkuyhteyksistä. Uusien toimipaikkojen tulee täyttää tämä kriteeri, ja vanhojen toimipaikkojemme osalta tarkastelemme asiaa kaksi kertaa vuodessa.

Tavoitteenamme on jatkuvasti parantaa toimintilojemme **käyttöastetta ja mitoitusta**. Uusia tiloja suunnitellessamme huomioimme niiden tehokkuuden ja pyrimme pääsemään toiminnallisesti pienempään tilamäärään. Hyödynämme esimerkiksi digipalveluita ja etätömahdollisuutta siihen, että tiloissamme ei olisi hukkaneliöitä. Luomme kumppanuuksia myös tila-asioissa sekä tuottaaksemme asiakkaille ja henkilöstölle lisää arvoa ja yhteisöllisyyttä että tehostaaksemme tilojemme käyttöä kokonaisuudessaan.

Toimitilatehokkuutta arvioidessamme otamme huomioon toimintamme luonteen ja sen, että tilojen on ensisijaisesti tuettava toimintaamme ja tavoitteitamme. Tilojen hyvä toiminnallisuus,

viihtyvyys ja turvallisuus tukevat asiakkaidemme tavoitteita.

Teemme suuntaa antavaa seuranta tilojemme käytöstä varausjärjestelmän kautta. Olemme keskustelleet yhteistyökumppanimme kanssa mahdollisuudesta seurata ja mitata tilojemme aitoa käyttöastetta.

Liven toiminnan kasvaessa pyrimme jatkuvasti optimoimaan toimipaikkojemme **määrän tavoitteitamme ja toimintaamme vastaavaksi**.

Omien kiinteistöjemme kunnossapidon pitkän tähtäimen suunnitelmissa on aina mukana kiinteistön energiatehokkuus.

Energia, lämpö ja vesi

Osallistuimme vuonna 2021 yhdessä Sansian kanssa energiatoimittajien kilpailutukseen, ja uusi sähkösopimuksemme astui voimaan vuoden 2023 alusta. Sähkösopimukseemme on kirjattu sähköenergian alkuperätakuu, joka vahvistaa, että kaikki käyttämämme sähkö on tuotettu uusiutuvilla energialähteillä (tuulienergia, aurinkoenergia, ilmalämpöenergia, vesivoima, biomassassa, geo- ja hydroterminen energia sekä kaatopaikka-, jätevedenpuhdistamo- ja biokaasut). Tämänhetkinen energiatoimittajamme on Lumme. Ostamme heiltä sähkön seitsemään suurimpaan toimipaikkaamme. Sähkön kokonaiskulutusarvio näissä toimipaikoissa on 1 755 000 kwh vuodessa.

Leppävaaran Kiannonkadun toimitiloissamme on käytössä maalämpö (27 kaivoa). Ratkaisu tehtiin toimipaikan rakennusvaiheessa, jolloin teimme energiatalouden huomioivat laskelmat aurinkolämmölle, kaukolämmölle ja maalämmölle. Omien kiinteistöjemme kunnossapidon pitkän tähtäimen suunnitelmissa on aina mukana kiinteistön energiatehokkuus.

Leppävaaran Kiannonkadun ja Metsälän toimipaikoissamme on jatkuva vesi-, lämpö- ja energiaseuranta. Vedenkulutuksen seurantajärjestelmämme uudistettiin vuoden 2022 aikana, minkä vuoksi edellisvuoden osalta ei ole saatavilla koko vuoden kulutustietoja. Lisäksi pyrimme koko ajan kehittämään energiatehokkuutta omissa kiinteistöissämme.

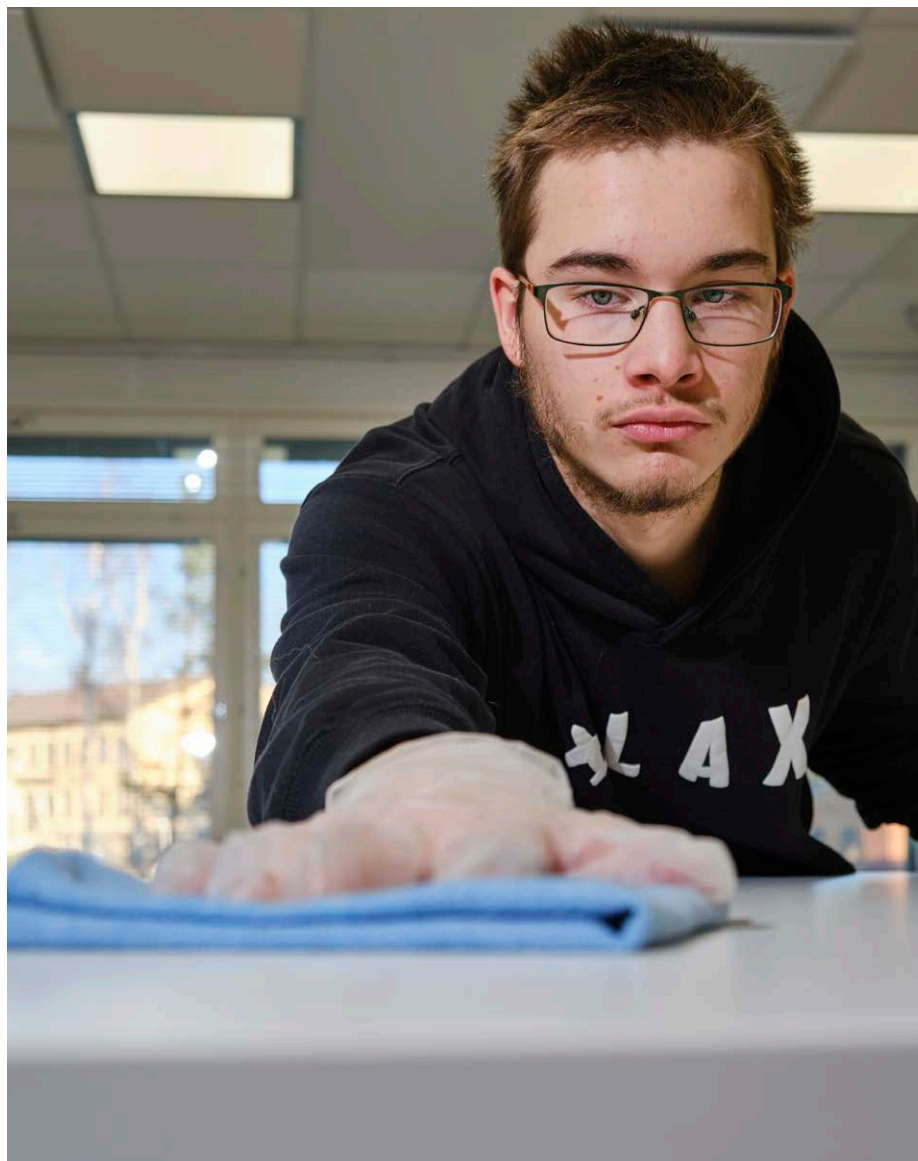
Jätteenkierrätys ja kestävä kuluttaminen

Kierrätämme kaikki jätteemme, ja seuraamme jätteiden määrää jätetyypeittäin suurimmissa toimipaikoissamme Leppävaaran Kiannonkadulla ja Metsälässä.

Meillä on käytössämme L&T:n hiilineutraali jätehuolto; jätehuollostamme vuonna 2022 aiheutuneet 2 tonnia CO₂-päästöjä on hyvitetty Gold Standard -sertifioitujen metsityshankkeiden kautta. (Hanketunnus: Humbo Ethiopia Assisted Natural Regeneration Project, GS ID 10220; L&T-tunnus: 2301108.)

Olemme tunnistaneet, että voimme tehostaa jätteiden kierrätystä edelleen, ja olemme nostaneet kierrätyksen tehostamisen vuoden 2023 teemaksi Livessä. Toiveita entistä laajemmasta jätteiden kierrätyksestä on tullut myös henkilöstöltämme.

Tuemme ja perehdytämme henkilöstöömme lisätäksemme tietoisuutta siitä, miten voimme huomioida kestävä kehityksen teemat kuluttamisessamme. Käsittelemme kestävä kulutuksen teemoja myös opetuksessamme niin, että ne on kytketty kuhunkin opetettavaan ammattialaan.

Siivous

Omassa laitoshuollossamme siivotaan kemikaalittomasti. Muun muassa Leppävaaran ja Metsälän toimitiloissamme on käytössä Ownwell-järjestelmä, jossa käyttövedestä poistetaan kaikki mineraalit ja lisätään probiootteja, jotka tekevät siivouksesta tehokasta. Ostettu laitoshuolto ei vielä toistaiseksi toimi tämän periaatteen mukaisesti.

Laitoshuollon työntekijät ovat vieneet tietoa kemikaalittomista siivousmetodeista myös opetuspuolelle.

”

Käsittelemme kestävä kulutuksen teemoja myös opetuksessamme.

Ympäristökestävyys ja elinkaariajattelu

Hiilijalanjälki

Olemme asettaneet vastuullisuusohjelmassamme yhdeksi tavoitteeksemme sen, että selvitämme oman toimintamme hiilijalanjäljen.

Hankinnat

Kehitämme jatkuvasti elinkaariajattelua hankinnoissamme. Hankimme energiatehokkaita laitteita, joilla on pitkä käyttöikä, ja seuraamme laitteiden kulutustasoja. It-laitteiksi valitsemme yrityskäyttöön suunniteltuja malleja, joilla on jälleenmyyntiarvoa myös meidän leasing-kautemme päätyttyä. Laitteet käsitellään tietoturvallisesti ja toimitetaan edelleen käytettäviksi.

Livessä on hajautettu hankintamalli. Luomme vuonna 2023 vastuullisen hankinnan politiikkaa, joka ohjaa kaikkia hankinnoista vastaavia liveläisiä. Tiedostamme, että julkisten hankintojen kilpailutuksiin on haastavaa saada mukaan ympäristönäkökulma, mutta pohdimme ratkaisuja myös tähän.

Kilpailutetun toiminnan lyhytjänteisyys asettaa myös muita haasteita toimintamme ympäristökestävyydelle. Opetustoimintamme on vakiin-

tunutta, mutta kuntouttavan työtoiminnan ja kuntoutuksen kaltaisten toimintojen hintapainotteen kilpailutus ja lyhyet syklit johtavat siihen, että saatamme joutua sulkemaan toimitiloja vain kolmen vuoden toiminnan jälkeen. Tällöin käytöstä poistuu myös kalustoa, ja käytöstä poistettavan kaluston kiertokulun parantaminen onkin yksi kehityskohteemme.

Autokanta

Livellä on yhteensä 47 rekisteröityä ajoneuvoa, joista 34 on autoja. Loput ovat työkoneita, trukkeja ja peräkärryjä. Autoistamme suurin osa on meillä käytössä leasing-sopimuksella.

Hankintapolitiikkaamme on kirjattu, että kaikkien meille hankittavien uusien henkilöautojen tulee olla joko täyssähköisiä tai hybridejä. Tällä hetkellä meillä on käytössämme viisi täyssähköautoa ja kaksi hybridiä. Pakettiautoissa ja työkoneissa voidaan käyttää myös jotain muuta käyttövoimaa.

Olemme lisäksi sijoittaneet omiin toimipaikkoihimme sähköautojen latauspisteitä, jotta voimme mahdollistaa henkilökuntamme täyssähköautojen käytön.

Ilmastovaikutusten minimointi sijoitus- toiminnassa

Huomioimme ympäristövaikutukset ja ilmastonmuutoksen hallinnan kaikessa sijoitustoiminnassamme. Sijoitamme pienimmän hiilijalanjäljen tuotteisiin ja yrityksiin, ja vältämme sijoittamista liiketoimintaan, joka perustuu fossiilisiin polttoaineisiin.

Kerromme sijoitussalkkumme hiilijalanjäljestä sijoitustemme vastuullisuutta kuvaavassa luvussa sivulla [29](#).

Vastuulliset kumppanit

Edellytämme kumppaneiltamme ympäristövastuullisuutta. Haluamme lisätä verkostoissamme tietoisuutta ympäristökestävyydestä, ja kehitämme yhdessä verkostojemme kanssa työprosesseja, joissa huomioidaan kestävä kuluttaminen ja ympäristö.

Laadimme vuonna 2023 vastuullisten hankintojen politiikkaa, johon aiomme kirjata myös hankintojen hiilijalanjäljen huomioimisen. Kun tämä ohjeistus valmistuu, alamme edellyttää toimittajiltamme siihen sitoutumista.

4. Elinvoimainen Live

Taloudellisesti kannattava ja vaikuttava toiminta

Toimimme taloudellisesti kestäväällä tavalla, jotta Live säilyy elinvoimaisena myös tuleville sukupolville.

Toimintamme tuotot käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti. Emme jaa voittoa, vaan käytämme sen toimintamme ja uusien palveluiden kehittämiseen, jotta mahdollisimman moni yksilöllistä tukea tarvitseva ihminen pääsee tarvitsemiensa palveluiden piiriin.

Haluamme olla vakavarainen toimija, ja tämän vuoksi olemme asettaneet pitkän aikavälin tavoitteeksemme keskimäärin miljoonan euron ylijäämän toiminnassamme. Olemme kuitenkin tehneet myös tietoisien päätöksen siitä, että voimme poiketa keskimääräisestä tavoitteestamme, jos haluamme tehdä suurempia investointeja.

Mittaamme toimintamme yli-/alijäämää sekä kehittämiseen käytetyn panostuksen suhdetta liikevaihtoon säännöllisesti kuukausitasolla.

Vuonna 2022:

- Varsinaisen toimintamme alijäämä oli -0,9 miljoonaa euroa (tavoite ylijäämä +1,0 miljoonaa euroa).
- Kehittämiseen käytetty panostus suhteessa liikevaihtoon oli 4,6 % (tavoite 4,0 %).

Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Noudatamme sijoitustoiminnassamme vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Suosimme sijoituskohteita, joiden toiminnassa otetaan huomioon ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat (ESG-näkökohdat). Toimintamme luonteen ja perustehtävämme huomioiden pääpaino on sosiaalisessa vastuussa.

Käytämme sijoituksissamme myös poissulkuperiaatetta. Sijoituksillamme ei tueta alkoholi- tai tupakkateollisuutta, lapsityövoiman käyttöä, aikuisviihde- tai aseteollisuutta eikä rahapelitoimintoja. Sijoituksemme eivät saa uhata kenenkään henkistä tai ruumiillista koskemattomuutta tai loukata ihmisoikeuksia.

Edellytämme, että varainhoitajamme huomioivat nämä näkökohdat ja sitoutuvat noudattamaan vastuullisen sijoittamisen ohjettamme sekä YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Vuonna 2022 pyysimme varainhoitajiltamme tietoa siitä, kuinka ESG-näkökulmat toteutuvat sijoituksissamme. Olemme myös itse jakaneet tietoa varainhoitajillemme ja haastaneet heitä. Olemme esittäneet heille esimerkiksi, että täsmätyökykyisten palkkaamiseen liittyvät kysymykset voitaisiin huomioida sijoitusten ESG-näkökulmien määrittelemisessä.

Liven vastuullisen sijoittamisen ohje

Päivitämme ja täsmennämme vuoden 2023 aikana Liven vastuullisen sijoittamisen ohjetta, joka on laadittu vuonna 2020. ESG-kentässä on meneillään paljon muutoksia, ja muun muassa lainsäädäntö kehittyi kovaa vauhtia. Tämän kaiken otamme huomioon ohjetta päivittäessämme.

Nykyiseen vastuullisen sijoittamisen ohjeeseemme on kirjattu muun muassa, että säätiön arvot inhimillisyys, yhteisöllisyys, rohkeus, selkeys ja suunnitelmallisuus otetaan soveltuvin osin huomioon myös sijoitustoiminnassa. Sijoituksissa suositaan sijoituskohteita, joiden toiminnassa huomioidaan vastuullisuusnäkökulmat. Vastuullinen sijoittaminen koskee kaikkia sijoituksiamme, ja varainhoitajilta pyydetään lisätietoja vastuul-

lisuusnäkökulmien huomioimisesta aina uusien sijoitustuotteita etsittäessä. Osa varoistamme sijoitetaan vastuullisten ja kestävästi kehityksen teemojen mukaisesti; tällainen vastuullisuus-teema on esimerkiksi ilmastonmuutos.

Sijoitussalkun ilmastovaikutusta ja hiiliriskiä pyritään vähentämään sijoittamalla mahdollisten tuotteiden mukaan pienemmän hiilijalanjäljen tuotteisiin ja yrityksiin sekä välttämällä sijoituksia yhtiöihin, joiden liiketoiminta perustuu fossiilisiin polttoaineisiin. Pitkällä tähtäimellä tavoitteena on sulkea sijoitussalkusta pois yhtiöt, joiden liiketoiminta perustuu fossiilisiin polttoaineisiin. Näiden sijaan pyritään painottamaan sijoituksia uusiutuviin energiamuotoihin.

Sijoitusten vastuullisuusriski ja hiilijalanjälki

Seuraamme sijoitustemme vastuullisuusriskiä ja hiilijalanjälkeä säännöllisesti. Seuranta suoritetaan sekä jatkuvasti päivittyvästä portaalista että kuukausiraportista. Koontiraportin meille tuottaa ulkopuolinen kumppani.

Kumppanimme Jay Solutions käyttää raportoinnissaan datalähteenä Morningstarin omistamaa Sustainalyticsia. Saamme heidän kauttaan datan pörssilistattujen instrumenttien tiedoista; tiedot eivät kata omistamiamme kiinteistöjä, listaamattomia osakkeita ja pääomarahastoja. Kaikista instrumenteista ESG-arvioituja oli vuoden 2022 lopussa 47,3 %, osakesijoitustemme osalta 97,2 %.

Laskemme portfolion vastuullisuusriskeille indeksiluvun. Vastuullisuusriskin indeksiluku on markkina-arvolla painotettu keskiarvo instrumenteista, joista tämä tieto on saatavilla. Sustainalyticsin ESG-viitekehyksessä arvioidaan niitä yrityksen arvoon vaikuttavia taloudellisia riskejä, joita ei ole hoidettu tyydyttävällä tavalla. Salkun ESG-riski saadaan laskemalla painotetusti yhteen salkun yksittäisten omistusten ESG-riskit. Useimpien sijoitussalkkujen ESG-riskit ovat välillä 15–30.

Sijoitussalkun hiilijalanjälki on omaisuuden omaisuuserillä painotettu keskiarvo, joka sisältää todellisia päästöjä koskevat tiedot Carbon Disclosure Projectistä tai arvioituja arvoja Sustainalyticsiltä.

Hiili-intensiteetti lasketaan kullekin omistukselle seuraavasti: kokonaispäästöt/tulot, ja ne on aggregoitu rahaston tasolla.

Vuonna 2022:

- Sijoitussalkkumme ESG-riski: 20,4 (tavoite < 20,0)
- Sijoitussalkkumme hiilijalanjälki (hiilidioksiditonnia / milj. USD): 130 (tavoitetasoa ei ole määritetty; vertailuindeksin vastaava luku 153).

Jay Solutions on määritellyt Liven omaan käyttöön vertailuindeksin, jota vastaan Liven sijoitussalkun menestystä voi verrata. Vertailuindeksi on rakennettu sijoitusmarkkinoilta löytyvistä eri indekseihin perustuvista sijoitusinstrumenteista Liven sijoitussuunnitelman mukaista neutraaliallokaatiota* noudattaen.

* Sijoitukset hajautetaan eli allokoidaan eri omaisuusluokkien välillä, jotta suunniteltu tuotto-tavoite saavutetaan mahdollisimman pienellä riskillä. Neutraaliallokaatio kuvaa omaisuusluokkien välistä jakaumaa neutraalissa markkinatilanteessa. Eri omaisuusluokille on määritetty vaihteluväli, jossa ne voivat liikkua. Ne voivat siis olla yli- tai alipainossa suhteessa neutraaliallokaatioon markkinatilanteesta riippuen.

Kumppaneiden hyvä hallintotapa

Tuotamme vaikuttavia palveluja sekä itse että yhteistyössä kumppaniemme kanssa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Edellytämme kumppaneitamme vastuullista toimintaa ja hyvien hallintotapojen noudattamista.

Kun vastuullisten hankintojen politiikkamme valmistuu vuoden 2023 aikana, määrittelemme tärkeimmät toimittajamme ja asetamme tavoitteen sille, kuinka suuri osa heistä sitoutuu ohjeeseemme.

LIVE